

केंद्र शासनाच्या CPGRAMS Version १.० या पोर्टलवरील प्रलंबित तक्रारी दि.०१.०९.२०२४ ते दि.१५.०९.२०२४ या कालावधीतील विशेष मोहीमेद्वारे निकाली काढण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक:- पोर्टल-२०२४/प्र.क्र.५२/ समन्वय-२
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ३० ऑगस्ट, २०२४.

शासन परिपत्रक :-

राज्य शासनाचे **आपले सरकार २.०** व केंद्र शासनाचे CPGRAMS या दोन्ही पोर्टलचे दि.१८/०९/२०२३ पासून एकत्रिकरण करण्यात आले आहे. यामध्ये, नागरिकांनी राज्य शासनाकडे दाखल केलेल्या थेट तक्रारीसह त्यांनी केंद्र शासनाकडे दाखल केलेल्या तक्रारींवर स्वतंत्ररित्या LOGIN करून विभागांकडून तक्रारी निकाली काढण्यासाठी कार्यवाही केली जाते.

२. आपले सरकार २.० या नविन पोर्टलवर दि.१८/०९/२०२३ पूर्वीच्या CPGRAMS Version १.० मधील तक्रारींचे सनियंत्रण करणे शक्य होत नसल्याने यावरील प्रलंबित तक्रारी निकाली काढण्याच्या दृष्टीने दि.२५.०८.२०२२, दि.११.०८.२०२३ दि.३१.१०.२०२३ व दि.१२ एप्रिल, २०२४ च्या शासन परिपत्रकानुसार **विशेष मोहीमा** राबविण्यात आलेल्या आहेत. तसे निदेश देण्यात येवूनही संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांकडून अपेक्षित अशी कार्यवाही झालेली नाही. त्याचप्रमाणे शासन परिपत्रक दि.१२ एप्रिल, २०२४ अन्वये सूचना देऊन देखील अद्यापही तक्रारींचे निवारण झालेले नाही ही बाब प्रशासकीय दृष्ट्या योग्य नाही. सद्यःस्थितीत, (२१.०८.२०२४ रोजी पर्यंत), CPGRAMS Version १.० या पोर्टलवर **एकूण २,११३** तक्रारी संबंधित विभागांच्या स्तरावर प्रलंबित आहेत. त्यामुळे, केंद्र शासनास CPGRAMS Version १.० ही जुनी प्रणाली बंद करता येत नाही.

३. दि.१८/०९/२०२३ पासून प्रणालीचे एकत्रिकरण होवून जवळ जवळ १२ महिन्यांचा कालावधी उलटूनही CPGRAMS Version १.० या पोर्टलवरील तक्रारी कर्यवाविना प्रलंबित राहिलेले आहेत.विभागाकडून केवळ CPGRAMS Version २.० या वरील तक्रारीं संदर्भातच कार्यवाही केली जात असल्याचे दिसून येत आहे. केंद्र शासनाच्या स्तरावरून नियमितपणे VC द्वारे आयोजित आढावा बैठकीत CPGRAMS Version १.० वरील प्रलंबित तक्रारी निकाली काढण्याबाबत सूचित केले जात आहे. त्यावेळी राज्याचे Nodal म्हणून या विभागाकडून **“संबंधित विभागांना आवश्यक निदेश देण्यात येतील”** असे आश्वासित केले जात आहे. वास्तविक पहाता, या पोर्टलवर, नागरिकांनी दाखल केलेल्या तक्रारी ह्या २०२२ पासून संबंधित विभागांच्या स्तरावर प्रलंबित आहेत. त्यामुळे केंद्र शासनाकडून या विषयी निश्चितच योग्य दखल घेतली जाईल, याची सर्व विभागातील “समन्वय अधिकारी” यांनी नोंद घेण्याची आवश्यकता आहे.

४. **सोबत**, विभागनिहाय प्रलंबित तक्रारींबाबतचे विवरण पत्र जोडले आहे. या प्रलंबित तक्रारी निकाली काढण्यासाठी संबंधित विभागांनी दि.०१.०९.२०२४ ते दि.१५.०९.२०२४ या कालावधीत **विशेष मोहीम** राबवून कार्यवाही करावी. CPGRAMS Version १.० ह्या प्रणालीबाबत काही तांत्रिक अडचणी असल्यास त्यासाठी संचालक, राष्ट्रीय सूचना-विज्ञान केंद्र, ११ वा मजला, नविन प्रशासकीय भवन, मंत्रालय यांच्याशी संपर्क साधावा.

५. सदर शासन परिपत्रक, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२४०८३०१६३८५४८६०७ असा आहे. हे शासन परिपत्रक, डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा. गो. गायकवाड)
शासनाचे अवर सचिव

प्रत,

- १) मुख्य सचिव यांचे वरीष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- २) सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- ३) संचालक, एनआयसी, ११ वा माळा, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- ४) सर्व संबंधित विभागातील CPGRAMS (PG PORTAL) तक्रार नोडल अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- ५) अप्पर मुख्य सचिव (प्र.सु.र व. का.) यांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- ६) उप सचिव (कार्या - समन्वय-२) यांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- ७) निवड नस्ती (कार्या- समन्वय-२), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.

शासन परिपत्रक क्रमांक:- पोर्टल-२०२४/प्र.क्र.५२/ समन्वय-२ दिनांक:- ३० ऑगस्ट, २०२४.सोबतचे

विवरण पत्र

केंद्र शासनाच्या CPGRAMS Version १.० या पोर्टल वरील प्रलंबित तक्रारी विशेष मोहीमेद्वारे निकाली काढण्याबाबत...

Name	Total Pending as on Date
Agriculture AHD and F Dept. (Main)	96
Agriculture AHD and F. Dept. (Agriculture)	115
Agriculture AHD and F. Dept. (Animal Husbandry Dairy Develop	34
Chief Minister Office	31
Co-operation Dept, Govt. Maharashtra	15
Co-operative, Textile and Marketing Dept. (Main)	14
Directorate of Employment & Self Employment	1
EMPLOYMENT GURANTEEE SCHEME	15
Environment Dept.	57
Finance Department	5
Finance Dept. (Accounts and Treasury)	3
Finance Dept. (Expenditure)	0
Finance Dept. (Main)	8
Finance Dept. (Reforms)	0
Food, Civil Supply and Consumer Protection Dept.	58
GAD 29 A Maharashtra	0
GAD sec for LokShahi Grievances	0
General Administration Dept. (Information and Public Relati	43
General Administration Dept. (Election Branch)	12
General Administration Dept. (Information Technology)	93
General Administration Dept. (Main)	0
General Administration Dept. (O&M)	3
General Administration Dept. (Protocol)	48
General Administration Dept. (SEO1, F.F., Ex Servicemen)	70
General Administration Dept. (Services)	2
General Administration Dept. (Spl. Dev.cell & B.C. Cell)	26
Higher and Technical Education Dept.	5
Home Dept. (Main)	4
Housing Department	11
Industries, Energy and Labour Dept. (Energy)	13
Industries, Energy and Labour Dept. (Industries)	0
Industries, Energy and Labour Dept.(Labour)	3
Industries, Energy and Labour Dept.(Main)	23

Law and Judiciary Dept.	5
Marathi Language Dept.	1
Marketing Dept, Govt. Maharashtra	0
Medical Education and Drugs Dept.	48
MHCAV - Civil Aviation	21
Minority Development Dept.	12
Parliamentary Affairs Dept.	0
Persons with Disabilities Welfare Department	30
Planning Dept. and Development Commissioner	7
Public Health Department	33
Public Health Dept. (Main)	18
Public Works Department	6
Public Works Dept. (Constructions)	3
Public Works Dept. (Main)	37
Public Works Dept. (Roads)	14
Revenue and Forest Dept. (Forests)	83
Revenue and Forest Dept. (Main)	448
Revenue and Forest Dept. (OSD Appeal)	4
Revenue and Forest Dept. (Revenue)	5
Revenue and Forest Dept.(Rehabilitation)	30
Rural Development Dept.	2
Rural Development Dept.(Main)	154
School Education and Sports Dept.	47
Skill Development and Enterp. Dept.	5
Social Justice and Special Assistance Dept.	14
Soil and Water Conservation Dept.	10
Textiles Dept, Govt. Maharashtra	0
Tourism and Cultural Affairs Dept.	96
Tourism Department	19
Tribal Development Dept.	13
Urban Development Dept. (Main)	24
Urban Development Dept. (UD1)	27
Urban Development Dept. (UD2)	58
VJNT.OBC.SBC Welfare Dept.	8
Water Resources Department	1
Water Resources Dept. (Lakshevi)	0
Water Resources Dept. (Main)	1
Water Supply and Sanitation Dept.	20
Woman and Child Welfare Dept.	1
Total	2113